

Президія НАН України розглянула

Перед початком чергового засідання Президії НАН України 7 липня 2016 року академік НАН України А.Г.Наумовець вручив з нагоди Дня науки державні нагороди і нагороду Верховної Ради України працівникам наукових установ НАН України.

Крім того, він поздоровив з ювілеєм віце-президента НАН України, директора Інституту фізичної хімії ім.Л.В.Писаржевського НАН України академіка НАН України В.Г.Кошечка і вручив йому відзнаку «За підготовку наукової зміни».

Потім академік НАН України А.Г.Наумовець повідомив про відзначення Указом Президента України державними нагородами 17 працівників наукових установ Академії з нагоди Дня науки.

Далі учасники засідання заслухали та обговорили доповідь голови Наукової ради цільової комплексної програми наукових досліджень НАН України «Комплексний моніторинг, оцінка та прогнозування динаміки стану морського середовища та ресурсної бази Азово-Чорноморського басейну в умовах зростаючого антропогенного навантаження та кліматичних змін», директора Інституту геологічних наук НАН України академіка НАН України П.Ф.Гожика про виконання програми в 2013-2015 рр.

В її обговоренні взяли участь академік НАН України А.Г.Наумовець, директор Інституту геофізики ім.С.І.Субботіна НАН України академік НАН України В.І.Старостенко, директор Українського державного геологорозвідувального інституту Державної геологічної служби України доктор технічних наук С.В.Гошовський, радник президента НАН України, голова Міжвідомчої координаційної ради з питань морських досліджень МОН України та НАН України академік НАН України В.М.Єремєєв, в.о.директора Державної установи «Науковий гідрофізичний центр НАН України» доктор географічних наук О.А.Щипцов, заступник міністра освіти і науки України доктор фізико-математичних наук М.В.Стріха, керівник Державної наукової установи «Відділення морської геології та осадочного рудоутворення НАН України» академік НАН України Є.Ф.Шнюков, директор Головної астрономічної обсерваторії НАН України академік НАН України Я.С.Яцків.

Президія НАН України зауважила, що незважаючи на тимчасову окупацію Автономної республіки Крим і як наслідок втрату контролю над значною частиною акваторії Чорного та Азовського морів, Україна була, є і залишиться морською державою. Сьогодні, беручи до уваги наявність значних перспектив використання ресурсів Світового океану, є багато прикладів, коли морські дослідження входять до числа пріоритетних у країнах, які навіть не мають власного виходу до моря.

Як засвідчила перша частина доповіді академіка НАН України П.Ф.Гожика, установи Академії в рамках «Морської програми», що виконувалась з 2013 по 2015 рр., зробили значний внесок у пізнання глибинної будови Азово-Чорноморського басейну, виявлення закономірностей розподілу в ньому корисних копалин та удосконалення методів їх прогнозу, пошуку і раціонального освоєння. Крім того, проведені дослідження дозволили оцінити біологічні ресурси, гідрофізичні та гідрохімічні властивості морського середовища.

Тому Президія НАН України констатувала, що ця програма виконана в повному обсязі, а її результати мають бути схвалені.

Щодо подальшої організації морських робіт відзначалося, що у грудні минулого року на спільному засіданні Колегії Міністерства освіти і науки та Президії НАН України було наголошено, що сьогодні в Україні система морських досліджень потребує формування чіткої концепції накопичення та обробки сучасних даних про стан морських акваторій, в тому числі Азово-Чорноморського регіону. Спільним наказом згаданого міністерства і Академії створено Міжвідомчу координаційну раду з питань морських досліджень МОН України та НАН України.

Було зауважено, що рішенням Бюро Президії НАН України Науково-технічний центр панорамних акустичних систем НАН України перейменовано на Державну установу «Науковий гідрофізичний центр НАН України» й покладено на нього обов'язки з організації утримання, використання, будівництва науково-дослідних суден та інших морських технічних засобів. Тобто всі матеріально-технічні засоби для морських досліджень будуть сконцентровані в одній установі.

Крім того, Академії вдалося зберегти, зібрати і формалізувати кадровий потенціал, який є основою для активізації подальших морських досліджень.

На закінчення Президія НАН України запропонувала підтримати започаткування цільового науково-технічного проекту НАН України «Комплексні експедиційні дослідження Азово-Чорноморського басейну на період 2016-2019 рр.» як послідовне продовження проведених раніше досліджень морського середовища і поінформувала, що колективом фахівців вже підготовлено програму першої морської експедиції, початок якої запланований на III квартал цього року.

Президія НАН України ухвалила відповідний проект постанови.

Потім Президія НАН України та запрошені заслухали і обговорили виступи голів секцій фізико-технічних і математичних наук, хімічних і біологічних наук, суспільних і гуманітарних наук НАН України академіків НАН України А.Г.Наумовця, В.Г.Кошечка, С.І.Пирожкова про стан та перспективи виконання цільових програм наукових досліджень відділень НАН України.

Президія НАН України звернула увагу присутніх, що цього року закінчується термін виконання цільових програм наукових досліджень відділень НАН України і нагадала, що протягом 2012-2016 років виконувалось 15 таких програм, в рамках яких щороку реалізовувалось близько 350 науково-дослідних робіт. Нещодавно на засіданнях секцій Академії було заслухано результати їх виконання, здійснено аналіз та підведено підсумки.

Цільові програми наукових досліджень відділень НАН України, про основні результати та перспективи подальших досліджень яких доповідали голови відповідних секцій НАН України, останнім часом стали суттєвою складовою відомчого замовлення на проведення фундаментальних досліджень. В процесі їх реалізації одержано чимало значних результатів як в окремих галузях наук, так і наукових результатів міждисциплінарного характеру.

Було відзначено, що завдання програм за період 2012-2016 років виконані в повному обсязі і висловлено пропозицію вважати за доцільне продовжити практику виконання цільових програм та затвердити концепції нових цільових програм наукових досліджень відділень НАН України для виконання у 2017-2021 роках.

Було прийнято проект постанови з цього питання.

Крім того, Президія НАН України прийняла рішення про присвоєння звання «Почесний доктор Національної академії наук України» відомому італійському вченому-фізику доктору фізико-математичних наук, професору Паоло Джубеліно; підвела підсумки X Всеукраїнського фестивалю науки; ухвалила рішення про реорганізацію Національного комітету України з інформатики; затвердила в новій редакції Положення про Український національний комітет з тепло- і масообміну та його оновлений склад; внесла зміни до Положення про Раду молодих вчених НАН України та погодила її склад; заслухала інформацію про взаємодію установ НАН України з Національною науково-технологічною асоціацією України; про результати атестації молодих учених – стипендіатів Президента України та конкурсу на здобуття стипендій Президента України для молодих учених; про створення Наукової ради з проблеми «Нанохімія»; про надання згоди на прийняття Державного підприємства «Дослідне господарство «Шарівка» Інституту сільського господарства Західного Полісся НААН» у відання Національної академії наук України; про заходи з підготовки та відзначення 80-річчя Інституту історії України НАН України, 70-річчя Інституту філософії ім.Г.С.Сковороди НАН України, 50-річчя від дня заснування Інституту проблем міцності ім.Г.С.Писаренка НАН України, 150-річчя від дня народження академіка М.С.Грушевського; про стан реалізації Концепції розвитку Національної академії наук України та заходи з реалізації постанови Загальних зборів НАН України від 14.04.2016 № 3; про

присудження премій академій наук України, Білорусі і Молдови у 2015 році; про розвиток досліджень в галузі геотермальної енергетики України; про підготовку та видання узагальнюючого тому «Україна – Українці» та додаткових томів Енциклопедії історії України упродовж 2016–2020 рр.; про формування групи керівників інститутів для роботи з Асоціацією підприємців України; узгодила зміни до Положення про порядок проведення конкурсного відбору молодих вчених НАН України для виступів на засіданнях Президії НАН України з науковими повідомленнями та надання цільового фінансування для підтримки їхніх наукових досліджень; затвердила Положення про стипендії Національної академії наук України для молодих учених строком на один рік; погодила структуру Наукової ради НАН України з проблем навколишнього середовища і сталого розвитку та склад її бюро, а також визначила основні напрями діяльності ради; підвела підсумки конкурсу установ НАН України за досягнення кращих показників у винахідницькій роботі, створенні, охороні та використанні об'єктів інтелектуальної власності та за звання «Винахідник року Національної академії наук України» у 2015 році; затвердила Положення про апарат Президії Національної академії наук України та структуру апарату; прийняла рішення про реорганізацію та ліквідацію окремих дорадчих консультативних органів при Президії НАН України й затвердила їх оновлені склади; затвердила результати державної атестації Державного підприємства «Науково-телекомунікаційний центр «Українська академічна і дослідницька мережа» Інституту фізики конденсованих систем НАН України» та Державного підприємства «Міжнародний центр електронно-променевої технології Інституту електрозварювання ім.Є.О.Патона НАН України»; порушила клопотання про представлення до нагородження відзнаками Верховної Ради України та Почесною грамотою Кабінету Міністрів України наукових працівників Інституту історії України НАН України; заслухала інформацію про участь представників НАН України у засіданні Бюджетного комітету Верховної Ради України; про виставку наукових досягнень НАН України у Верховній Раді України; про доручення Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти щодо надання переліку найважливіших розробок НАН України; про проведення Загальних зборів НАН України з нагоди відзначення 25-ї річниці Незалежності України; також було розглянуто низку кадрових і організаційних питань та прийнято рішення про нагородження відзнаками Національної академії наук України.

Секретаріат Президії НАН України